UUTISET

Ilman matkailua ja rajakauppaa Enontekiötä ei käytännössä olisi olemassa. **MATKAILUYRITTÄJÄ PASI IKONEN, ENONTEKIÖ**

Rajakuntien vaikuttajat toivovat kaupan esteiden madaltuvan

Ruotsin Suomea nopeammin elpyvä talous on helpottanut yritysten tilannetta rajakunnassa Torniossa. Itä-Suomi kärsii taloudellisesti venäläisturistien määrän vähenemisestä.

Suomella on yhteistä maarajaa kolmen valtion kanssa. Vaikka Ruotsin, Norjan ja Venäjän rajat poikkeavatkin toisistaan monin tavoin, rajaseutuja yhdistää niiden asema kaupankäynnin solmukohtina.

Ruotsin rajalla, Meri-Lapissa sijaitsevan Tornion kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Katri Kulmuni** uskoo rajakaupan mahdollisuuksiin.

”Tornion ja Haaparannan raja ylitetään 14 miljoonaa kertaa vuodessa. Esimerkiksi Helsinki-Vantaalla ylityksiä on vuosittain 18 miljoonaa. Kun Ruotsin talous on lähtenyt elpymään Suomea paremmin, se on antanut vetoapua yrityksillemme”, Kulmuni kertoo.

Lappeenrantalainen huonekalualan yrittäjä **Jouko Soikkeli** toivoisi itärajan madaltuvan tulevaisuudessa.

”Venäjältä saapuvat rahavirrat ovat elintärkeitä Lappeenrannalle ja laajemmin koko itäiselle Suomelle. Rajanylitysten toivoisi tulevaisuudessa helpottuvan.”

Suomi-neidon käsivarressa sijaitsevassa Enontekiön kunnassa on totuttu olemaan tekemisissä norjalaisten ja ruotsalaisten kanssa.

”Norja ei ole EU-maa, mistä aiheutuu välillä järjettömältäkin tuntuvaa byrokratiaa rajat ylittävässä yritystoiminnassa”, matkailuyrittäjä **Pasi Ikonen** sanoo.

Tornio ja Haaparanta kuin samaa kaupunkia

Yli 22 000 asukkaan Tornio on alkujaan syntynyt Ruotsin rajakaupungiksi ja kauppapaikaksi.

”Arkielämässä rajaa Ruotsiin ei käytännössä ole, sillä olemme kuin samaa kaupunkia Haaparannan kanssa”, Katri Kulmuni toteaa.

Käytännön lainsäädännöllisiä ongelmia rajat ylittävä yhteistyö kuitenkin kohtaa.

”Vaikka Suomi ja Ruotsi ovat hyvin samankaltaisia maita, kuntapäättäjänä törmää erilaisiin kansallisiin järjestelmiin. Torniosta ei saa mennä suorittamaan Haaparannan puolelle oppisopimusta, ja matkahuolto joutui perustamaan kansainvälisen tytäryhtiön Ruotsin puolelle erilaisten alv-kantojen takia.”

”Kansainvälisiä kuntayhtymiä ei saa perustaa, vaikka ne olisivat käteviä kulttuurin ja liikunnan saralla”, Kulmuni luettelee.

Hän toivoisi kansanedustajien huomioivan alueen erityistarpeet.

”EU:n neljä vapauden periaatetta eivät nyt toteudu edes Suomen ja Ruotsin rajalla.”

Venäjän kauppa kantaa itärajalla

Ukrainan kriisi, ruplan kurssin vajoaminen sekä Venäjän alavireinen taloustilanne ovat vähentäneet venäläisten matkustajien määrää Itä-Suomessa.

”Tämä näkyy niissä kaupoissa, joissa venäläisten osuus on ollut merkittävä. Toivotaan, että notkahdus olisi lyhytaikainen”, Jouko Soikkeli toteaa.

Kyseessä ei kuitenkaan ole ensimmäinen kerta, kun venäläisturistien määrä on tilapäisesti taittunut.

”1990-luvulta lähtien tämä on ollut aaltoliikettä. Pitkällä aikavälillä venäläisten määrä on kuitenkin kasvanut.”

Soikkeli kaipaisi lisää resursseja rajan tuntumassa olevaan infrastruktuuriin.

”Venäjän läheisyys, ostosmatkailu ja turismi ovat tuoneet Lappeenrantaan uudenlaista elinvoimaa.”

» EU:n neljä vapauden periaatetta eivät toteudu edes Suomen ja Ruotsin rajalla.

Pohjoisin Lappi elää matkailusta

Pohjoisimmassa Lapissa välimatkat ovat pitkiä ja rajanylityksiä kertyy paljon vähemmän kuin Lappeenrannan tai Tornion tienoilla.

Alle 2 000 asukkaan Enontekiö on kunta, jossa puolet verotuloista tulee suoraan matkailusta.

”Kilpisjärvi on hyvin norjalaisvaltainen taajama, sillä suuri osa loma-asunnoista on sikäläisten omistuksessa. Monet kulkevat siellä viikonloppuisin Tromssasta asti”, Pasi Ikonen toteaa.

Norjalaiset tekevät Kilpisjärvellä myös paljon ostoksia.

”Ilman matkailua ja rajakauppaa Enontekiötä ei käytännössä olisi olemassa”, Ikonen summaa.

JUKKA KOIVULA

JOHANNES TERVO

Pasi Ikonen Enontekiöltä (vas.), Katri Kulmuni Torniosta ja Jouko Soikkeli Lappeenrannasta keskustelivat rajakuntien mahdollisuuksista viikko sitten torstaina Suomen Yrittäjien kunnallisjohton seminaarissa Seinäjoella. Tapahtuma kokosi yhteen kuntapuolen ja elinkeinoelämän vaikuttajia.